



МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ (Мінфін)

вул. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 206-59-47, 206-59-48, факс 425-90-26
E-mail: infomf@minfin.gov.ua Код ЄДРПОУ 00013480

24.11.2015 № 31-14020-03-2/36148

На №4-11 від 04.11.2015

**Верховна Рада України
народному депутатові України
Я. Я. Безбаху**

Шановний Якове Яковичу!

Розглянувши Ваш запит стосовно звернення громадянина [REDACTED] щодо розв'язання проблеми у взаємовідносинах з ПАТ КБ “Приватбанк” та ТОВ “Кредитекспрес Юкрейн Ел.Ел.Сі.”, повідомляємо.

Відповідно до статті 55 Закону України “Про банки і банківську діяльність” відносини банку з клієнтами регулюються законодавством України, нормативно-правовими актами Національного банку України та угодами (договорами) між клієнтом та банком. Банк зобов'язаний докладати максимальних зусиль для уникнення конфлікту інтересів працівників банку і клієнтів, а також конфлікту інтересів клієнтів банку.

Слід зазначити, що у листі громадянина [REDACTED] не чітко зазначено правовідносини його померлої сестри з банком, які могли полягати, зокрема у наданні кредитних коштів банком клієнту, випуску платіжної картки для ініціювання переказів коштів з рахунка платника або з відповідного рахунка банку на відповідні цілі тощо.

Водночас слід зазначити, що статтями 24 і 25 Цивільного кодексу України (далі – Кодекс) врегульовано питання цивільної правозадатності фізичної особи, зокрема, що людина як учасник цивільних відносин вважається фізичною особою. Здатність мати цивільні права та обов'язки (цивільну правозадатність) мають усі фізичні особи. Цивільна правозадатність фізичної особи припиняється у момент її смерті.

У зв'язку з цим зазначаємо, що відповідно до статей 1216 і 1218 Кодексу спадкуванням є перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців). До складу спадщини входять усі права та обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини і не припинилися внаслідок його смерті.

При цьому статтею 1219 Кодексу встановлено, що до складу спадщини не входять права та обов'язки, що нерозривно пов'язані з особою спадкодавця, зокрема права та обов'язки особи як кредитора або боржника, передбачені *статтею 608 Кодексу, а саме:

180638 зобов'язання припиняється смертю боржника, якщо воно є нерозривно пов'язаним з його особою і у зв'язку з цим не може бути виконане іншою особою;

зобов'язання припиняється смертю кредитора, якщо воно є нерозривно пов'язаним з особою кредитора.

Також слід зазначити, що згідно із статтею 7 Закону України “Про Національний банк України” Національний банк встановлює для банків правила проведення банківських операцій, бухгалтерського обліку і звітності, захисту інформації, коштів та майна; регулює діяльність платіжних систем та систем розрахунків в Україні, визначає порядок і форми платежів, у тому числі між банками.

Так, пунктом 20.1 Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затвердженої постановою Національного банку від 12.11.2003 № 492, визначено, що поточні рахунки клієнтів банків закриваються, зокрема на підставі заяви клієнта; у разі смерті власника рахунку - фізичної особи – за зверненням спадкоємця; у разі смерті власника рахунку фізичної особи - підприємця – за зверненням третьої особи, зокрема спадкоємця; на інших підставах, передбачених законодавством України або договором між банком і клієнтом.

Банк може відмовитися від договору банківського рахунку та закрити поточний рахунок клієнта, якщо операції за цим рахунком не здійснюються протягом трьох років підряд і на цьому рахунку немає залишку коштів.

Що стосується виконання зобов’язання у разі його наявності, то слід зазначити, що зобов’язанням є правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов’язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов’язку.

Сторонами у зобов’язанні є боржник і кредитор (статті 509 і 510 Кодексу).

Відповідно до положень статті 512 Кодексу кредитор у зобов’язанні може бути замінений іншою особою внаслідок, зокрема, передання ним своїх прав іншій особі за правочином (відступлення права вимоги). Кредитор у зобов’язанні не може бути замінений, якщо це встановлено договором або законом.

Водночас відповідно до положень статті 517 Кодексу первісний кредитор у зобов’язанні повинен передати новому кредиторові документи, які засвідчують права, що передаються, та інформацію, яка є важливою для їх здійснення.

При цьому первісний кредитор у зобов’язанні відповідає перед новим кредитором за недійсність переданої йому вимоги, але не відповідає за невиконання боржником свого обов’язку, крім випадків, коли первісний кредитор поручився за боржника перед новим кредитором (стаття 519 Кодексу).

За інформацією Національного банку, від ПАТ КБ “Приватбанк” надійшла відповідь щодо необхідності надання [] свідоцтва про смерть [] до ПАТ КБ “Приватбанк” для вирішення порушеного питання по суті.

Також слід зазначити, що керуючись статтею 55 Конституції України, статтею 3 Цивільного процесуального кодексу України, статтями 15 і 16 Цивільного кодексу України [] Б. має право звернутися до суду для захисту своїх прав та інтересів.

З повагою

Заступник Міністра
з питань європейської інтеграції

Апарат
Верховної Ради України
27.11.2015 15:20
А. ШЕВАЛЬОВ
BX № 296694